

ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ

Posted On: 07 NOV 2017 12:27PM by PIB Chandigarh

Adequate funds released to States for Rural Development

ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਵਰ੍ਹੇ 2017-18 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ਲਈ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੰਡ 48000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਰਾਸ਼ੀ 1,05,442 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ 85% ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2015-16 ਅਤੇ 2016-17 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 37% ਅਤੇ 42% ਸੀ। ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਫੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਦੌਰ ਹਰੇਕ ਵਰ੍ਹੇ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਸਮਾਨ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਲੇਖਾ ਰਿਪੋਰਟ ਸਹਿਤ ਪੂਰਨ ਵਿੱਤੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਰ੍ਹੇ 2016-17 ਲਈ ਲੇਖਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਝਾਰਖੰਡ, ਗੁਜਰਾਤ, ਮੱਧਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਸਿੱਕਮ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਧਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਨੂੰ ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੇਖਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਚੰਗੇ ਮਾਨਸੂਨ ਵਾਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮਨਰੇਗਾ ਤਹਿਤ ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਸੂਨ ਦੀ ਔਸਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਹੋਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮਨਰੇਗਾ ਲਈ ਪੂਰਕ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡੀਏਵਾਈ-ਐੱਨਆਰਐੱਲਐੱਮ, ਪੀਐੱਮਜੀਐੱਸਵਾਈ, ਪੀਐੱਮਏਵਾਈ(ਜੀ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਵੰਡੀ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਸੰਬਰ, 2018 ਤੱਕ ਪੀਐੱਮਏਵਾਈ(ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਨਵੇਂ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਰਚ, 2018 ਤੱਕ 51 ਲੱਖ ਅਜਿਹੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 8 ਲੱਖ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 43 ਲੱਖ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪੀਐੱਮਜੀਐੱਸਵਾਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 29 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 85% ਨਿਵਾਸ ਖੇਤਰਾਂ (ਮੈਦਾਨੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 500 ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 250 ਦੀ ਅਬਾਦੀ) ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਮੌਸਮੀ ਸੜਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ 57% ਸੀ। ਮਾਰਚ, 2019 ਤੱਕ ਸੌ-ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਗਭਗ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੈ। ਡੀਏਵਾਈ-ਐੱਨਆਰਐੱਲਐੱਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਸੈਲਫ਼ ਹੇਲਪ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 47 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਨ। ਢਾਈ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੁੱਗਣੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ, 14ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵੀ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਧਾਰਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

<><><><><>

(Release ID: 1508588) Visitor Counter : 8

